

Vlaams
Parlement

ingediend op **102** (2019) – Nr. 2
14 november 2019 (2019-2020)

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en
Justitie
uitgebracht door Maaïke De Vreese

over het ontwerp van decreet

houdende instemming met het
samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019
tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest,
het Waalse Gewest en het
Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
met betrekking tot de eenmaking van de wijze
waarop gerefereerd wordt aan de adressen
en de koppeling van adresgegevens

Samenstelling van de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie:

Voorzitter: Jos Lantmeeters.

Vaste leden:

Arnout Coel, Maaike De Vreese, Jos Lantmeeters, Philippe Muyters, Sarah Smeyers;
Adeline Blancquaert, Anke Van dermeersch, Wim Verheyden;
Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy;
Willem-Frederik Schiltz, Carina Van Cauter;
Stijn Bex, Björn Rzoska;
Conner Rousseau.

Plaatsvervangers:

Andries Gryffroy, Lorin Parys, Wilfried Vandaele, Steven Vandeput, Paul Van Miert;
Filip Brusselmans, Yves Buysse, Johan Deckmyn;
Jo Brouns, Koen Van den Heuvel;
Marino Keulen, Maurits Vande Reyde;
Imade Annouri, Celia Groothedde;
Bruno Tobback.

Toegevoegde leden:

Jos D'Haese.

Documenten in het dossier:

102 (2019) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management	4
2. Bespreking	5
2.1. Tussenkomst van Anke Van dermeersch	5
2.2. Repliek van minister-president Jan Jambon	6
2.3. Tweede tussenkomst van Anke Van dermeersch	7
2.4. Tweede repliek van minister-president Jan Jambon	7
2.5. Tussenkomst van Philippe Muyters	7
3. Stemming	7
Gebruikte afkortingen	8

Op 22 oktober 2019 besprak de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot de eenmaking van de wijze waarop gerefereerd wordt aan de adressen en de koppeling van adresgegevens (*Parl.St.* VI.Parl. 2019, nr. 102/1).

1. Toelichting door Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management

Minister-president *Jan Jambon* licht het ontwerp toe.

Het betreft een technische aangelegenheid die nog is uitgewerkt door de vorige regering. Het is nodig omdat het samenwerkingsakkoord pas in werking treedt op de dag van de publicatie in het Belgisch Staatsblad van de laatste van de instemmingsdaden van de contracterende partijen.

De manier om een adres in België te registreren is momenteel niet eenvormig. Enerzijds zijn de gemeenten, onder voogdij van de gewesten, bevoegd voor de creatie en de naamgeving van de straten en andere elementen van een adres op hun grondgebied, anderzijds gebruikt de federale overheid deze informatie in het kader van haar verschillende opdrachten (Binnenlandse Zaken, Justitie, Economie, postdiensten enzovoort).

Het ontbreken van een gemeenschappelijk model op nationaal niveau om de officiële Belgische adressen te beheren en te onderhouden, is nadelig voor de goede werking van de administraties en leidt tot inefficiëntie en fouten. Om daaraan tegemoet te komen is een samenwerkingsakkoord gesloten. Doel is om een gemeenschappelijk model in te voeren voor de creatie, het onderhoud en het gebruik van gemeenschappelijke registers voor adressen op het nationale grondgebied, met respect voor de bevoegdheden van de verschillende partijen.

Het samenwerkingsakkoord werd gesloten op 22 januari 2016. Over het voorontwerp van decreet houdende instemming met dat samenwerkingsakkoord werd het advies van de Raad van State ingewonnen. Dat advies leidde tot aanpassingen van het samenwerkingsakkoord. Vandaar dat op 17 juli 2019 een nieuw samenwerkingsakkoord werd gesloten dat rekening houdt met de opmerkingen van de Raad van State.

Vervolgens gaat de minister-president nader in op de inhoud van het samenwerkingsakkoord. Het past in de uitvoering van een ander samenwerkingsakkoord, namelijk dat van 26 augustus 2013 met betrekking tot de realisatie van een geïntegreerd e-government en van de INSPIRE-richtlijn van het Europees Parlement en de Europese Raad uit 2007. Die richtlijn is in werking getreden op 15 mei 2007 en heeft tot doel ervoor te zorgen dat binnen de Europese Unie geografische data – waaronder ook adresinformatie – vlot kan worden gevonden en uitgewisseld. INSPIRE staat voor Infrastructure for Spatial Information in the European Community.

Wat omvat nu het voorliggende samenwerkingsakkoord? Ten eerste worden het organisatorische kader uitgewerkt en een gegevensmodel vastgesteld voor de aanmaak en het permanente onderhoud van de gegevens die worden opgenomen in de adressenregisters.

Ten tweede wordt het toepassingsgebied vastgelegd: wie beschouwen we als 'overheidsinstantie' en valt dus onder het verplicht gebruik van adressen, opgenomen

in de adressenregisters? Ook partijen aan wie taken van openbare dienst zijn toevertrouwd, worden overigens beschouwd als overheidsinstanties.

Daarnaast werd ook een timing vastgelegd: het afgesproken adresmodel moet elk gewest hebben opgebouwd tegen 30 juni 2019. Vlaanderen is al klaar met het huiswerk, met het CRAB (Centraal Referentieadressenbestand), in het Waalse Gewest en in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zullen de adressenregisters in de nabije toekomst erkend worden als authentieke gegevensbronnen.

Verder wordt ook de taakverdeling vastgelegd. De lokale besturen treden op als initiator voor de adresgegevens. Dat impliceert dat het de gemeenten zijn die verantwoordelijk zijn voor de juistheid, de volledigheid en de actualiteit van de adresgegevens in de adressenregisters. Dit is geen nieuwe last voor de gemeenten: zij hebben die rol al sinds de inwerkingtreding van het decreet van 8 mei 2009 betreffende het Centraal Referentieadressenbestand (het CRAB-decreet).

Naast de lokale besturen zijn nog andere actoren betrokken: zij worden aangeduid als partner wegens hun wettelijke opdrachten en activiteiten. Als voorbeelden noemt hij de bevolkingsregistratie door het Rijksregister, de perceelregistratie door de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie, de registratie van ondernemingen door de Kruispuntbank van Ondernemingen, en de postbedeling door de aanbieder van de universele postdienst. Door consequent mogelijke fouten of anomalieën in de gegevens te melden, werken die partners mee aan de bijwerking van de gegevens opgenomen in de gewestelijke adressenregisters. Het is van groot belang dat de actoren goed samenwerken om de kwaliteit van de in de adressenregisters opgenomen gegevens te waarborgen.

Met een akkoord op papier is een stap gezet maar nog niet alles gerealiseerd. Daarom wordt een Adrescomité opgericht met een evenwichtige vertegenwoordiging van de verschillende belanghebbende partijen (beheerders, initiators en partners), die onder meer een plan van aanpak zullen uitwerken en opvolgen. In het samenwerkingsakkoord is ook opgenomen vanaf wanneer overheidsinstanties voor om het even welke mededeling, verwijzingen naar adressen uit de adressenregisters aanvaarden. Dat moment ligt op 30 juni 2020. Het Adrescomité bepaalt de datum vanaf wanneer de overheidsinstanties enkel nog deze adressen gebruiken voor om het even welke mededeling. Het centraal secretariaat van het Overlegcomité wordt belast met de bekendmaking van die datum in het Belgisch Staatsblad.

In Vlaanderen was deze materie al geregeld via het CRAB-decreet. Het samenwerkingsakkoord zorgt er in feite voor dat de geest van het CRAB-decreet in heel België wordt toegepast, en dat bijvoorbeeld het Rijksregister en het kadaster niet elk afzonderlijk adresgegevens gaan bijhouden. Door toepassing van het samenwerkingsakkoord wordt een nieuwe stap gezet in de richting van het once-only-principe: adressen worden op één plaats bijgehouden. Daar staan ze correct en worden ze gekoppeld aan allerlei andere toepassingen, vanzelfsprekend met de nodige aandacht voor gegevensbescherming.

2. Bespreking

2.1. Tussenkomen van Anke Van dermeersch

Anke Van dermeersch vindt het verwarrend dat er volgens de Raad van State al een publicatie is geweest in het Belgisch Staatsblad. Het is dus al van kracht nog voor het Vlaams Parlement zijn instemming heeft betuigd? Moet er in het geval van wijziging geen nieuwe publicatie komen?

De eenmaking van adresgegevens vormt de essentie van het akkoord. Overheidsinstanties worden verplicht om de adressen uit de registers te gebruiken voor hun taken van algemeen belang. Het is dan ook van belang dat de registers goed zijn.

Op dit moment blijkt het in de Antwerpse LEZ onmogelijk om aan adressen te komen van andere buitenlanders dan Nederlanders. Het lid wil daarom weten of het CRAB wel voldoende informatie bevat. Zij verneemt ook dat Brussel nog niet alles op orde heeft. Hoe kan men dan toegang krijgen tot hun officiële adresgegevens? Zij onderstreept het belang van de volledigheid en van de samenwerking tussen alle registers. Zolang dat ontbreekt, vindt zij het moeilijk om met het ontwerp in te stemmen.

Daarbij komt dat het retroactief is. De datum waarop de verplichtingen ingaan, is immers al voorbij. Bij goedkeuring vandaag moet daar dus al aan voldaan zijn. Is dat feitelijk het geval? Kan de minister-president garanderen dat alles in orde is?

Klopt het dat het Adrescomité onder bepaalde voorwaarden het samenwerkingsakkoord kan wijzigen? Dat vindt zij sterk, aangezien de leden ervan geen politieke verantwoording dienen af te leggen voor de uitoefening van dergelijke regelgevende bevoegdheid. Daarbij komt dat de samenstelling niet bepaald uitgebreid is: zes leden, terwijl er veel meer partners zijn, zoals de Raad van State opmerkt. Kan dergelijke verregaande delegatie van bevoegdheden?

2.2. Repliek van minister-president Jan Jambon

Minister-president *Jan Jambon* erkent dat de publicatie in het Staatsblad verwarrend is.

Het samenwerkingsakkoord van 22 januari 2016 is inderdaad bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 15 februari 2016. Dat had eigenlijk niet mogen gebeuren omdat de wetgevende instemmingsteksten er nog niet waren. De Raad van State heeft dat ook terecht opgemerkt.

Er hoeft in het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019 niet in een bepaling te worden voorzien omtrent de vervanging of opheffing van het samenwerkingsakkoord van 22 januari 2016. Dat akkoord van 2016 is immers nooit in werking getreden aangezien er geen instemmingsdaden zijn gebeurd. Bovendien heeft de Raad van State evenmin opgemerkt dat er hieromtrent in een bepaling zou moeten worden voorzien. Enkel het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019 kan rechtsgevolgen krijgen zodra alle betrokken wetgevers ermee hebben ingestemd. Hij onderstreept dat alle opmerkingen van de Raad van State zijn opgevangen in het voorliggende ontwerp.

Het klopt dat alleen Vlaanderen de datum haalde waarop de gewesten hun adresbestand in orde moesten hebben. Toch blijft hij voorstander van de goedkeuring door het Vlaams Parlement, want die betreft de Vlaamse bijdrage aan het samenwerkingsakkoord, wetende dat de nieuwe regeling pas in werking treedt op het moment dat de drie gewesten hun engagement zijn nagekomen.

Wat het Adrescomité betreft, ziet hij niet hoe dat een decretaal vastgelegd samenwerkingsakkoord zou kunnen wijzigen. Het kan wel adviezen uitbrengen. Vlaanderen vaardigt er twee personen van het agentschap Informatie Vlaanderen in af: Siegfried Van Lieshout en Jan Laporte.

2.3. Tweede tussenkomst van Anke Van dermeersch

Anke Van dermeersch blijft erbij dat het Adrescomité dergelijke wijziging wel kan doorvoeren en kondigt aan dat zij in voorkomend geval zal herinneren aan de geruststellende verklaring van de minister-president tijdens deze vergadering.

Verder vindt zij het goed dat er een nieuwe publicatie komt van het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019. Dat Brussel en Wallonië hun zaken niet op orde hebben, betreurt zij, maar vormt geen nieuw probleem.

Omdat er zoveel vragen open blijven, zal haar fractie zich onthouden, op grond van het voorzichtigheidsprincipe.

2.4. Tweede repliek van minister-president Jan Jambon

Minister-president *Jan Jambon* preciseert nog dat het Adrescomité het samenwerkingsakkoord niet kan wijzigen maar wel de technische bijlage, mits unaniem akkoord binnen het Adrescomité (art.7, §2, van het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019).

2.5. Tussenkomst van Philippe Muyters

Philippe Muyters bevestigt dat artikel 7 van het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019 de bevoegdheid van het Adrescomité beperkt tot praktische en technische zaken. Zij strekt zich niet uit tot het akkoord zelf, dat alleen door de decreetgever zelf kan gewijzigd worden.

3. Stemming

Het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juli 2019 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest met betrekking tot de eenmaking van de wijze waarop gerefereerd wordt aan de adressen en de koppeling van adresgegevens (*Parl.St.* VI.Parl. 2019, nr. 102/1) wordt aangenomen met 9 stemmen bij 2 onthoudingen.

Jos LANTMEETERS,
voorzitter

Maike DE VREESE,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

art.	artikel
CRAB	Centraal Referentieadressenbestand
ICT	informatie- en communicatietechnologie
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in the European Community
LEZ	lage-emissiezone